

Анонимизиран текст

Превод

C-398/19 – 1

Дело C-398/19

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

23 май 2019 г.

Запитваща юрисдикция:

Kammergericht Berlin (Германия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

14 май 2019 г.

Дело за екстрадиция на:

ВУ

KAMMERGERICHT

Определение

[...]

По дело за екстрадиция на

ВУ, украински и румънски гражданин, роден на 6 октомври 1973 г. в Заставна, Украйна, живущ в [...] Берлин, [...]

известен като ВУ,

на 14 май 2019 г. четвърти съдебен състав на Kammergericht в Берлин (Висш областен съд Берлин, Германия) определи:

На основание член 267 ДФЕС до Съда на Европейския съюз се отправят следните преюдициални въпроси:

1. Важат ли произтичащите от решение на Съда на Европейския съюз от 6 септември 2016 г., Petruhhin (C-182/15), принципи относно

прилагането [ориг. 2] на членове 18 ДФЕС и 21 ДФЕС в случаите на подадена от трета държава молба за екстрадиция на гражданин на ЕС и когато центърът на интереси на издирваното лице е преместен в замолената държава членка към момент, към който все още не е бил гражданин на ЕС?

2. Въз основа на решение на Съда на Европейския съюз от 6 септември 2016 г., Petruhhin (C-182/15), длъжна ли е държавата членка по произход, която е уведомена за молбата за екстрадиция, да поиска от молещата трета държава да ѝ предостави материалите по делото, за да провери условията за провеждане на наказателно преследване?

3. Въз основа на решение на Съда на Европейския съюз от 6 септември 2016 г., Petruhhin (C-182/15), длъжна ли е държавата членка, до която е изпратена молба за екстрадиция на гражданин на ЕС от трета държава, да откаже екстрадицията и сама да проведе наказателно преследване, ако това е възможно съгласно националното ѝ право?

Мотиви:

1 I. Фактическа обстановка

1. Чрез Министерството на правосъдието (член 5, параграф 2 от Допълнителния протокол към Европейска конвенция за екстрадиция, наричана по-нататък „ЕКЕ“) украинските органи изпращат официална молба за екстрадиция от 15 март 2016 г. на Главната прокуратура на Украйна [...], която отговаря на изискванията на член 12 ЕКЕ, и правят искане за задържане и екстрадиция на издирваното лице за целите на наказателното преследване. Посочват, че срещу издирваното лице е издадена заповед за арест на Районен съд Заставна от 26 февруари 2016 г., с която с оглед на деянията, предмет на настоящото [ориг. 3] производство, спрямо издирваното лице е постановено задържане под стража. Видно от молбата, приложеното към нея искане на съдия-следовател към полицейското управление на град Заставна от 26 февруари 2016 г. и описаните в заповедта за арест деяния, издирваното лице многократно е присвоявал (от украинско държавно предприятие) финансови средства. По-специално:

2 а) В периода от 8 август до 1 септември 2010 г. издирваното лице присвоява 2 044 литра дизелово гориво на стойност 11 589 UAH (украински гривни), което е било предоставено на разположение на център за отстраняване на последствията от природни бедствия и с цел укриването на деянието е изготвил заедно с други лица неистински документи, в които са посочени фиктивни превозни средства като предполагаеми получатели на дизеловото гориво за предвидените цели.

б) На 24 януари 2011 г. издирваното лице платило със средства (на въпросното предприятие) лична административна глоба в размер на 1 700

УАН по решение на пенсионен фонд, Украйна. Плащането е извършено на 29 март 2011 г. с платежно нареждане.

в) През януари и февруари 2011 г. издирваното лице предприело частно пътуване във Федерална република Германия, което обаче декларирал като предполагаемо служебно пътуване за сключване на договори за доставка на техника за пътно строителство. След връщането си поискало заплащане на предполагаемото служебно пътуване, каквото в действителност не му се полага, и получава сума в размер на 2 333,70 UAH.

г) На 1 август 2011 г. издирваното лице платило със средства (на въпросното предприятие) лична административна глоба в размер на 3 400 UAH по решение на пенсионен фонд, Украйна. Плащането е извършено със закъснение.

- 3 2. На 26 юли 2016 г. издирваното лице е временно задържано съгласно член 19 от Gesetz über die internationale Rechtshilfe in Strafsachen (Закон за международна правна помощ по наказателноправни въпроси, наричан по-нататък „IRG“). По време на изслушването от съда, проведено същия ден по член 22 от IRG и на 23 август 2016 г. по член 28 [ориг. 4] от IRG, лицето възразява срещу екстрадицията си, декларира несъгласие с провеждането на „опростена екстрадиция“ (член 41 от IRG) и, при последното изслушване, декларира, че не се отказва от спазването на принципа на особеността (член 14 от ЕКЕ).
- 4 С определение от 1 август 2016 г. настоящият съдебен състав постановява спрямо издирваното лице задържане с цел екстрадиране и с определение от 29 септември 2016 г. продължава срока на задържането. С определение от 28 ноември 2016 г. съдебният състав освобождава от ареста издирваното лице срещу заплащане на гаранция в размер на 10 000 EUR и със задължение да се явява редовно пред органите, и му забранява да напусне Федерална република Германия без разрешение на съда. След внасяне на 2 декември 2016 г. на гаранцията издирваното лице е освободено същия ден от ареста.
- 5 3. Центърът на интереси на издирваното лице, което е и румънски гражданин, в действителност, доколкото може да се установи, никога не е бил в Румъния, а през 2012 г. то се премества в Германия от Украйна, където преди това е живял. Придобива румънско гражданство (едва) през 2014 г. по негова молба, като потомък на живеели преди това в румънската част на Буковина румънски граждани.
- 6 С оглед на румънското гражданство на издирваното лице с писмо от 9 ноември 2016 г., като се позовава на решение на Съда на Европейския съюз от 6 септември 2016 г., Petruhhin (C-182/15), Главна прокуратура Берлин уведомява Министерството на правосъдието на Румъния за молбата за екстрадиция, като прилага препис от решението на съда от 1 август 2016 г., и прави запитване дали се планира провеждане на наказателно преследване. С

писмо от 22 ноември 2016 г. Министерството на правосъдието на Румъния отговаря на запитването, че може да вземе решение относно провеждането на наказателно преследване единствено въз основа на молба от украинското Министерство на правосъдието. По инициатива на съдебния състав с писмо от 2 януари 2017 г. Главната прокуратура отправя до Министерството на правосъдието на Румъния **[ориг. 5]** допълнително запитване дали румънското наказателно право може да се приложи към деянията, в които е обвинено издирваното лице, независимо от наличието на молба от украинските съдебни органи за провеждане на наказателно преследване (член 6, параграф 2 ЕКЕ). В отговор от 15 март 2017 г. Министерството на правосъдието на Румъния уведомява, че издаването на национална заповед за арест, като условие за издаването на европейска заповед за арест предполага наличието на достатъчно доказателства за участието на издирваното лице в престъплението и моли Главната прокуратура Берлин да предостави съответните документи и преписи от доказателствата от Украйна. Съдебният състав разбира писмото, което не отговаря пряко на поставените в съответното писмо въпроси, в смисъл че съгласно румънското право по принцип е възможно наказателно преследване срещу румънски гражданин за извършени в чужбина престъпления.

7 4. Главна прокуратура Берлин моли екстрадицията на издирваното лице в Украйна за целите на наказателно преследване във връзка с посочените в молбата от 15 март 2016 г. [...] за екстрадиция на Главната прокуратура на Украйна престъпления да се приеме за допустима.

8 5. Според съдебния състав екстрадицията на издирваното лице е допустима. Съдебният състав обаче счита, че е възпрепятстван да постанови съответно решение с оглед на решение на Съда на Европейския съюз от 6 септември 2016 г., Petruhhin (C-182/15), тъй като румънското Министерство на правосъдието до сега не е отговорило нито положително, нито отрицателно относно преследването на престъпленията, предмет на молбата за екстрадиция, в Румъния.

9 II. Мотиви за отправянето на преюдициалните въпроси

1. Федерална република Германия отказва екстрадиция на свои граждани в трети държави. В това отношение член 16, параграф 2 от Основния закон предвижда: **[ориг. 6]**

Германец не може да бъде екстрадиран в чужбина. Със закон може да бъде предвидено друго по отношение на предаването в държава — членка на Европейския съюз, или предаването на международен съд, при условие че се спазват началата на правовата държава.

10 За граждани на други държави членки няма подобна законова забрана за екстрадиция.

- 11 Такава обаче, при определени условия, произтича от решение на Съда на Европейския съюз от 6 септември 2016 г., Petruhhin (C-182/15). При това следва да се вземат предвид забраната на дискриминацията по член 18 ДФЕС и свободата на движение по член 21, параграф 1 ДФЕС, която предоставя на всеки гражданин на ЕС правото да се движи и да пребивава свободно на територията на държавите членки.
- 12 Настоящият случай обаче се отличава от фактите, въз основа на които е постановено решение на Съда на Европейския съюз от 6 септември 2016 г., Petruhhin (C-182/15), тъй като към момента, към който издирваното лице премества центъра си на интереси от Украйна във Федерална република Германия, той не е бил румънски гражданин, а само украински гражданин. Поради това престоят му във Федерална република Германия не се основава на упражняване на правото по член 21, параграф 1 ДФЕС.
- 13 Ето защо настоящият съдебен състав поставя въпроса:
- Важат ли произтичащите от решение на Съда на Европейския съюз от 6 септември 2016 г., Petruhhin (C-182/15), принципи относно прилагането на членове 18 ДФЕС и 21 ДФЕС в случаите на подадена от трета държава молба за екстрадиция на гражданин на ЕС и когато центърът на интереси на издирваното лице е преместен в замолената държава членка към момент, към който все още не е бил гражданин на ЕС? **[ориг. 7]**
- 14 2. Румънските съдебни органи ясно посочват, че за да се произнесат относно издаването на национална заповед за арест, въз основа на която може да се издаде европейска заповед за арест, се нуждаят от представените срещу издирваното лице доказателства, за да проверят подозренията.
- 15 Тези доказателства не са предоставени на германските органи, тъй като при договорната взаимопомощ обикновено не следва да се прилагат доказателства. В това отношение член 12, параграф 2 от ЕКЕ изисква единствено следното:
- Молбата се придружава от:*
- [...]
- б) описание на престъпленията, за които се иска екстрадиция. Времето и мястото на тяхното извършване, правната им характеристика и приложимите спрямо тях законови разпоредби се посочват по възможно най-ясен начин;
- [...]
- 16 Поради това за германските органи е невъзможно да представят на румънските съдебни органи, доказателствата, на които се основават престъпленията, предмет на молбата за екстрадиция. Освен това е

съмнително дали такива доказателства, ако се представят в рамките на молба за екстрадиция, могат директно да бъдат предавани на друга държава, или този въпрос по-скоро попада единствено в обхвата на суверенното решение на молещата трета държава. Това важи и по отношение на изпращането на държавата членка по произход на пълното искане за екстрадиция, което обикновено не е достатъчно, за да се постанови решение относно издаването на заповед за арест.

17 Поради това при прилагането на произтичащите от решение на Съда на Европейския съюз от 6 септември 2016 г., Petruhhin (C-182/15), принципи относно прилагането на членове 18 ДФЕС и 21 ДФЕС възниква практическият проблем, че **[ориг. 8]** само информацията относно молбата за екстрадиция не е достатъчна, за да може държавата членка по произход да извърши проверка на условията за провеждане на наказателно преследване, а държавата членка по произход трябва да изиска преписката от молещата трета държава. Това обаче ни се струва не особено разумно, тъй като е свързано с отнемане на много време поради дипломатическите пътища, които следва да се спазят, а и поради изискванията за превод на материалите по делото, които понякога са много обемни, особено тогава, когато издирваното лице е арестувано с цел екстрадиране.

18 Загубата на време няма да бъде по-малка, ако замолената държава членка изиска от молещата трета държава да изпрати на държавата членка по произход искане за провеждане на наказателно преследване. Този път обаче е непрактичен, поради това че замолената държава членка по принцип не е в състояние да прецени дали изобщо следва да се вземе предвид наказателно преследване от държавата членка по произход съгласно националното ѝ право.

19 Ето защо настоящият съдебен състав поставя въпроса:

Въз основа на решение на Съда на Европейския съюз от 6 септември 2016 г., Petruhhin (C-182/15), дължна ли е държавата членка по произход, която е уведомена за молбата за екстрадиция, да поиска от молещата трета държава да ѝ предостави материалите по делото, за да провери условията за провеждане на наказателно преследване?

20 3. Съгласно германското право при недопускане на екстрадиция се обосновава субсидиарна компетентност за преследване на извършени в чужбина престъпления. Член 7 от Strafgesetzbuch (Наказателен кодекс, наричан по-нататък „StGB“) гласи:

„(1) Германското наказателно право се прилага за престъпленията, извършени в чужбина спрямо германец, ако деянието е наказуемо в държавата, в която е извършено, или ако деянието не попада под наказателната юрисдикция на държавата, в която е извършено.

(2) *Германското наказателно право се прилага за други престъпления, извършени в чужбина, ако деянието е наказуемо в държавата, в която е извършено, или ако деянието не попада под наказателната юрисдикция на държавата, в която е извършено, и ако деецът [ориг. 9]*

1. *е бил германец по време на деянието или впоследствие е станал такъв.*

2. *е бил чужденец по време на деянието, бил е открит на национална територия и въпреки че Законът за екстрадицията позволява екстрадирането му според характера на престъплението, той не е екстрадиран, тъй като в разумен срок не е подадена молба за екстрадиция или тя е била отхвърлена или само по себе си екстрадирането не може да бъде приведено в действие“.*

21 Съгласно тази разпоредба забраната за дискриминация по член 18 ДФЕС би могла да бъде взета предвид и ако екстрадицията на гражданин на ЕС в трета държава се откаже въз основа на недопустима съгласно правото на Съюза дискриминация спрямо германски гражданин и наказателното преследване се проведе от германските правоприлагащи органи.

22 При подобен подход настоящият съдебен състав обаче счита, че е налице значителна опасност за ефективното наказателно преследване. Ако въз основа на предвидената в член 7, параграф 2, точка 2 от StGB възможност за провеждане на собствено наказателно преследване екстрадицията на гражданин на ЕС от Германия в трета държава поначало е недопустима, няма да се стигне и до издаване на заповед за задържане с цел екстрадиция. Член 15 от IRG гласи:

„(1) След получаването на молба за екстрадиция може да се разпореди задържането на издирваното лице с цел екстрадиция, ако [...]

(2) Параграф 1 не се прилага, когато екстрадицията се явява поначало недопустима“.

23 От друга страна на този етап от производството не е възможно и издаването на национална германска заповед за арест, тъй като тя предполага обосновано предположение, че обвиняемият е извършил престъпление (член 112, параграф 1, първо изречение от Strafprozeßordnung, StPO, Наказателно-процесуален кодекс), което може да се потвърди единствено въз основа на проверка на събраните срещу издирваното лице доказателства. За тази цел германските органи трябва да предложат на молещата трета държава да проведе наказателно преследване, съответно да инициира съответно искане на третата държава. Следва да се отчита [ориг. 10] опасността издирваното лице да се възползва от необходимото за това време, през което не могат да

се предприемат обезпечавачи производството мерки, за да избяга и така (отново) да избегне наказателното преследване.

24 Ето защо настоящият съдебен състав поставя въпроса:

Въз основа на решение на Съда на Европейския съюз от 6 септември 2016 г., Petruhhin (C-182/15), длъжна ли е държавата членка, до която е изпратена молба за екстрадиция на гражданин на ЕС от трета държава, да откаже екстрадицията и сама да проведе наказателно преследване, ако това е възможно съгласно националното ѝ право?

[...]

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ